Stenlændernes Spejdermuseum

2019

Stenlændernes Spejdermuseum

Kære alle

Endnu en gang kan jeg indlede med, at 2018/2019 har været et travlt år. Dvs. jeg blev egentlig nødt til at spørge de andre, hvad vi havde lavet, for vi har ikke haft mange besøgende i 2019. I 2018 havde vi til gengæld hele året igennem rigtig mange besøgende, i alt 590.

Men når vi så ikke har brugt tiden på besøg i 2019, hvad så? Jo, ved nærmere eftertanke viste det sig selvfølgelig, at vi havde lavet temmelig meget "bag kulissen".

Vores hjemmeside er til stadighed blevet udvidet og bare i 2019 er der kommet flere nye kategorier på siden:

- spejderfigurer
- spejdertørklæder

Til kategorien Spejderfigurer har vi fået god hjælp af en samler, der har fotograferet sin store samling af figurer, så vi kan vise dem frem. Vi vil MEGET gerne have gode fotos af endnu flere figurer, og ikke mindst have data om de figurer vi allerede har på hjemmesiden. Så vi vil opfordre alle spejdermuseer til at gå hjem og kigge i arkiverne, og sende billeder til os.

I fortsættelse af mit katalog med divisionsmærker mv. har vi også lavet en kategori på hjemmesiden med "Tilhørsmærker" opbygget efter korps, men hvor vi har skåret ned på antallet af varianter.

Denne oversigt tænkes suppleret med databasen over troppe, grupper, divisioner, distrikter osv, hvor vi på nuværende tidspunkt er oppe på at have 47.000 linjer registreret!

Sagt på en anden måde, så mangler vi kun 23,0 %.

Største udfordringer ligger i København (Absalon og Amager divisioner; 6,6%) og Århus (Aros og Århus Skov divisioner; 3,2 %), som alle indeholder nogle store sorte huller, navnlig fsva perioden 1970-1986.

Så hvis I kan hjælpe med dette vil det være meget påskønnet.

Ved et tilfælde opdagede vi en fremragende kilde til oplysninger: DDS "Kontoplaner". Dvs de oversigter, der med jævne mellemrum blev trukket fra korpskontoret med gruppernes kontonumre. Oversigterne sidder ofte i mapper fra kursus-teams og arrangører af korpslejre, turneringer eller andre landsdækkende aktiviteter. Så tjek endnu en gang jeres arkiver, om ikke I har nogle mapper stående, hvor vi kan få en scannet kopi.

Vi mangler stadig den tekniske løsning, hvormed vi kan dele oplysningerne om afdelingernes historie med alle via spejderstaven.dk. Gode ideer modtages.

2018 var jo "Patruljestanderens år". I alt 440 spejdere har deltaget i konkurrencen, og mange flotte standere er blevet kreeret.

2019 har været underlig mærkeløs (...) og vi overvejer om der skal være et mærke til 2020.

Imens vi overvejer, har vi en ide til en ny kategori til hjemmesiden - nemlig spejdersange. Vi har vel alle på museerne jævnligt været ude for at besøgende har efterlyst teksten til en specifik spejdersang, og gerne med noder. Og overraskende nok findes de oplysninger sjældent på nettet.

Planen er at få scannet alle kendte spejdersange ind og gerne med oplysninger om, hvornår de optræder første gang.

Under alle omstændigheder synges der for lidt i Spejderbevægelsen nu om dage, så måske det skal være næste periodemærke...

Året igennem har budt på en del donationer fra lukkede grupper mv.

Vi er ved at kæmpe os igennem flyttekasse efter flyttekasse, men ingen klynk herfra af den grund ;-)

Vi har haft lidt frafald i udvalget i årets løb, så vi nu er 5 aktive tilbage. Det giver lidt udfordringer med at dække alle områder, så vi fortsætter ud fra devisen, at vi tager os af de ting, vi umiddelbart interesserer os mest for. Det skaber de største resultater og den største arbejdsglæde.

Til gengæld har vi fornøjelsen af at en ganske ung mand (28 år) har kastet sin interesse på historien bag ungdomsuddannelserne og er ved at registrere disse. Det venter vi os meget af, og måske kan vi få ham lusket ind i udvalget.

I 2018 satte vi nye udstillinger op. Det var spejderstridigheder, kærrehejk og spejderhatten.

Førstnævnte gav anledning til, at vi fik en række effekter fra Det Frie Spejderkorps, der eksisterede fra 1954 og frem til midt i 80'erne. En spændende og ubeskrevet historie.

I øvrigt har vi en rigtig god dialog med den øvrige del af Stenlændernes gruppe, hvor vi deltager i ledermøder på lige fod med afdelingerne, og forsøger at hjælpe til hvor vi kan. Det er jo i disse tider ikke noget man kan forvente, at der i diverse bestyrelser er forståelse for at også spejderhistorien er værd at værne om...!

Endelig er der kun tilbage at sige, at vi glæder os til at kunne invitere til næste årsmøde i Sammenslutningen af FDF og Spejdermuseer sammen med FDF museet på Jomsborg.

Årsmødet vil finde sted **11. september - 13. september 2020**, og I er alle velkomne!

Med håb om et godt årsmøde.

Med Spejderhilsen

Morten Frederiksen, september 2019

Stenlændernes
Spejdermuseum

En plakat dukker op

Af Nils Wodschow, Morten Frederiksen, og Ole Busk Poulsen,
8. september 2019

Jamboreen i 1929

I 1929 blev den tredje Verdensjamboree afholdt i Arrowe Park ved Birkenhead i England.

Lejren havde mottoet ”Coming of age” - altså at blive voksen, hvilket skulle ses i sammenhæng med at Spejderbevægelsen ville blive 21 år i 1929, datidens myndighedsalder.

Det skulle vise sig at blive den største lejr med ca. 50.000 deltagere, heraf 1.328 danske spejdere.

Fra lejren kendes mange ting, udover selve deltagermærket med pilen gennem spejderlogoet (Arrow = pil), bælteplade og mindebog, findes

der også en plakat. Plakaten forestiller et kort over en del af England med Arrowe Park og Birkenhead som omdrejningspunktet.

Plakaten blev lavet som reklame for verdensjamboreen og udkom faktisk i hele tre forskellige størrelser. Der blev lavet en brochure til lejren, hvoraf kortet var en del. Det er den mindste udgave på 13 x 19 cm.

Så var der en lidt større udgave på 40 x 50 cm og endelig en kæmpe plakat på 62 x 100 cm.

Og den sidstnævnte kæmpeplakat i ramme og bag glas, er nu at finde på Stenlændernes Spejdermuseum.

Stenlænderne Spejdermuseums eksemplar

Kurt og Bodil var indblandet i en spejdergruppe i Ballerup for en generation siden og fik gode spejdervenner i Skovlunde.

Sådan begynder en sjov historie fra april 2019.

En dag spurgte Kurt og Bodil mig (Nils) nede på Stenløse Lokalarkiv om jeg gav en rundvisning på Stenlændernes Spejdermuseum for deres gode spejdervenner var meget interesserede i at se det.

Nåh ja selvfølgelig. Der er altid kaffe og en småkage – og en god historie.

Historien kom nu uventet den anden vej fra. Den gode spejderven Jørgen sagde efter rundvisningen, at han havde noget vi skulle have. Et billede i glas og ramme. Et billede eller rettere en plakat. Fra 1929. ”Ihh mange tak”.

Et billede – en plakat fra WSJ 1929 – Arrowe Park, Birkenhead, England.

Det skulle vi have som en indfrielse af en gammel spejder-ed. På spejderære havde Jørgen lovet at give billedet videre til rette sted, når lejligheden bød sig.

Jørgens ven, gamle ven, havde selv været med på Jamboreen og der havde vist nok kun været 2 danskere med…

Nåh ja. Det er måske derfor vi har spejdermuseer. For at holde styr på fakta. (Som tidligere skrevet var lejren den jamboree med næstflest danske deltagere; 1.328!, kun overgået af vores ”egen” i 1924).

Jørgens ven var fra Hobro. 1. eller 2. Hobro. Begge startet i 1911. Og måske var det **2 spejdere fra Hobro** blandt de mere end 1.300

danske spejdere, der deltog.

Nu hænger billedet til beskuelse på Stenlændernes Spejdermuseum og som bevis på Spejderære og –ed.

Plakaten

Og nåh ja – en reklameplakat fremstillet i tre størrelser, men med samme motiv. ”Vores” er den største model.

En plakat der skulle gøre reklame for den 3. Verdensjamboree.

Plakaten forestiller et håndtegnet landkort spækket med stiliserede spejdere alle på vej mod Arrowe Park på nordvestkysten af England.

Alt bevæger sig i retning mod jamboreen. Røg fra skorstene, damptog, flyvemaskiner, skibe, hvalfisk, cykler, vandringsmænd. ALT peger mod **ét** punkt i venstre side af plakaten. Arrowe Park.

Plakaten er spækket med klassisk engelsk selvironi, humor og satire så man aldrig bliver træt af at studere plakaten.

Se DET er reklame.

Old Ham & Young Ham

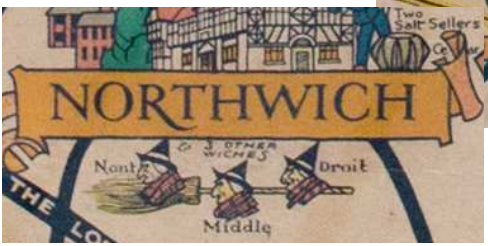

Northwich and 3 other wiches...

Plakaten skal naturligvis forstås i tiden 1929, men bliver i dag et stykke geografihistorie og ikke mindst spejderhistorie.

De deltagende nationers flag omkranser plakaten og alene her er der ikke så få overraskelser.

Vel mødt til beskuelse på Stenlændernes Spejdermuseum - i 2020 på næste årsmøde.